

นิทานสุภาษิตจีน (160)

成语故事 (一百六十)

นิทานสุภาษิตจีนที่ "เรียนไทยได้จีน" จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 悬梁刺股 / 懸梁刺股 xuán liáng cì gǔ (เสวียน เหลียง ซื่อ กู) โดย คำว่า 悬 / 懸 xuán (เสวียน) แปลว่า แขนง ห้อย 梁 liáng (เหลียง) แปลว่า เพดาน ชื่อ 刺 cì (ซื่อ) แปลว่า ทิ่มแทง 股 gǔ (กู) แปลว่า ขา ขาอ่อน เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง แขนงกับชื่อทิ่มแทงขา ใช้อธิบายถึงความขยันหมั่นเพียรชนิดที่ทุ่มเทให้ทั้งกายและใจ ความวิริยะอุตสาหะสุดยอด จิตวิญญาณแห่งความมุ่งมั่น สุภาษิตนี้มีที่มาจากเรื่องเล่าความขยันด้านการศึกษาของคนสองคน ที่ต่างยุคต่างสมัยกัน มาดูนิทานสองเรื่องนี้กัน

จีนในยุคราชวงศ์ฮั่นตะวันออก 东汉 / 東漢 Dōng Hàn ตงฮั่น มีขุนนางผู้เก่งกาจด้านการเมืองมากคนหนึ่งชื่อว่าซุนจิ่ง 孙敬 / 孫敬 Sūn Jìng กวาที่เขาคงได้เป็นขุนนางใหญ่ ได้ผู้มากความสามารถนั้น มีเรื่องเล่าว่า ในยามเด็ก เขาเป็นคนขยันหมั่นมาต่อกรว่าเรียนวิชาความรู้ จนยากที่จะหาเด็กคนไหนเทียบได้ ในสมัยโบราณ ไม่มีไฟฟ้าใช้ การอ่านหนังสือยามค่ำคืนเป็นเรื่องลำบาก และชวนให้ง่วงนอนเป็นอย่างนัก ซุนจิ่งเองก็เหมือนคนทั่วไป เมื่อนั่งอ่านหนังสือไปนานๆ ก็จะเกิดความล้า เกิดความง่วง และมักหลับหลับเป็นประจํา เขาจึงคิดว่า หากพ่ายแพ้ให้ความความง่วงเหงาหาวนอนเช่นนี้ต่อไป แล้วจะเรียนให้สำเร็จได้เช่นไรกัน เขาจึงตัดสินใจหาวิธีที่จะไม่ทำให้ตัวเองเผลอหลับ ก็คือเอาเชือกมาเส้นหนึ่ง ปลายเชือกด้านหนึ่งผูกกับผมของตัวเอง แล้วปลายอีกด้านก็ผูกติดกับช้อนบ้าน เมื่อ

(ที่มาภาพ: <https://baike.baidu.com/>)

เขานั่งอ่านหนังสือไป จนเผลอหลับ เมื่อหัวเขาก้มลงเชือกก็จะดึงผมของเขา ทำให้เขาเจ็บปวดและตื่นขึ้นมา แล้วก็อ่านหนังสือต่อไป การทำเช่นนี้ติดต่อกันนานหลายปี จนเขามีความรู้มากกว่าคนทั่วไปมากนัก จนสุดท้ายได้เข้าเป็นขุนนางในราชสำนักได้สำเร็จ

จีนในยุครัฐศึก 战国 / 戰國 Zhàn Guó (จั้นกั๋ว) มีขุนนางแห่งรัฐเยียน 燕国 / 燕國 Yān Guó (เยียนกั๋ว) ชื่อซุนฉิน 苏秦 / 蘇秦 Sū Qín ก็เป็นอีกคนที่ไม่ไว้วางใจมีความขยันและมีความเพียรพยายามศึกษาหาความรู้ โดยมีเรื่อง

เล่าว่า ตั้งแต่เล็กเขาก็เป็นคนฉลาด ขยัน และชอบอ่านหนังสือเป็นอย่างยิ่งนัก เมื่อโตขึ้นเป็นหนุ่มแล้ว เขายังขยันมากกว่าเดิมอีก วันๆเขาจะอ่านหนังสือตั้งแต่เช้าจนดึก การอ่านหนังสือนั้น ไม่ว่าจะขยันสักเพียงใดก็ตาม ก็ไม่อาจหนีพ้นความเมื่อยล้าและความง่วง ซุนฉินเองก็เช่นกัน แต่ว่าเขามีวิธีแก้ความง่วงของเขา เมื่อยามอ่านหนังสือ เขาจะเตรียมเข็มไว้เล่มหนึ่ง เมื่อเขาเกิดความง่วงขึ้นมาแล้ว เขาก็จะใช้เข็มที่เตรียมไว้ นั้นทิ่มต้นขาตัวเอง ความเจ็บปวดจะทำให้เขาหายง่วงทันที แล้วก็สามารถอ่านหนังสือต่อไปได้อีก เขาทำเช่นนี้จนเมื่อสอบเข้ารับราชการ และได้เลื่อนฐานะเป็นขุนนางชั้นผู้ใหญ่ในรัฐเยียนได้อย่างรวดเร็ว เขาเป็นคนที่มีความรู้สูง คอยเสนอแนวคิด การบริหาร และการวางยุทธศาสตร์สำคัญให้กับเจ้านายตนเองเสมอ โดยหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่เลื่องชื่อของเขาจนกลายเป็นประวัติศาสตร์จีน นั่นก็คือ การเสนอยุทธศาสตร์รวมกันเราอยู่แยกกันเราตาย โดยเสนอการร่วมกันเป็นพันธมิตรของนครรัฐหกรัฐเพื่อต่อต้านรัฐฉิน 秦国 / 秦國 Qín Guó (ฉิน กั๋ว) เพราะในช่วงเวลานั้น รัฐฉินเป็นรัฐที่มีความเข้มแข็งที่สุด และต้องการรวบรวมรัฐต่างๆให้เป็นเพียงรัฐเดียวให้จงได้ แต่เนื่องจากยุทธศาสตร์ของซุนฉิน ทำให้รัฐฉินไม่กล้าที่จะยกทัพไปตีเอาแผ่นดินของรัฐใดๆได้อีกเป็นเวลาถึงกว่าสิบห้าปี หลังจากที่ซุนฉินถูกลอบสังหารแล้ว รัฐทั้งหลายก็แตกแยกกัน จนเป็นโอกาสให้รัฐฉินค่อยๆ บุกยึด

มติชน

Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,100

Section: เสาร์ประชาชน/การศึกษา-ศาสนา-วัฒนธรรม

วันที่: เสาร์ 3 สิงหาคม 2562

ปีที่: 42

ฉบับที่: 15119

หน้า: 17(ซ้าย)

Col.Inch: 52.76

Ad Value: 58,036

PRValue (x3): 174,108

คลิป: ชาว-ดำ

คอลัมน์: ก เรียนไทยได้จีน: นิทานสุภาษิตจีน (160)

เอารัฐต่างๆ จนสถาปนาราชวงศ์ฉินได้สำเร็จ

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻: 废寝忘食地刻苦学习。

成語比喻: 廢寢忘食地刻苦學習。

Chéngyǔ bǐyù: Fèiqǐnwàngshí de kèkǔ xuéxí.

เตียงหวี่ ป้ายวี : เพี้ยฉินว่างฉือ เตอะ เค่อชู่ เสวสี

สุภาษิตเปรียบว่า ขยันหมั่นเพียรศึกษาเล่าเรียนจนลืมกินลืมนอน

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

不要担心完成不了任务，只要拿出悬梁刺股的精神，我们就一定能成功的。

不要擔心完成不了任務，只要拿出懸梁刺股的精神，我們就壹定能成功的。

Búyào dānxīn wánchéng bùliǎo rènwù, zhǐyào ná chū xuánliáng cìgǔ de jīngshén, wǒmen jiù yīdìng néng chénggōng de.

ปู่เหย้า ตานชิน หวานฉิง ปู่เหลี่ยว เริ่นอู่, จื่อเหย้า ทนา ชู เสวียน เหลียง ซื่อ กู่ เตอะ จิงฉิน, หัวเหมิน จิว อี้ตั้ง เหนิง ฉิงกง เตอะ

อย่าต้องกังวลว่าจะไม่อาจบรรลุภารกิจได้ ขอเพียงเอาจิตวิญญาณแห่งความมุ่งมั่นออกมาใช้ พวกเราจะต้องสำเร็จได้แน่นอน

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง